

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОЕКОНОМІКА ТА МАКРОЕКОНОМІКА»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність - 051 «Економіка (Економічна кібернетика)»
- 051 «Економіка (Цифрова економіка)»

Освітня програма Економіка (Економічна кібернетика)
Економіка (Цифрова економіка)

Рік навчання 1, семестр 1

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 5

Мова викладання українська

Лектор курсу

Контактна інформація

лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

доц. Болгарова Н.К.

+380505917577

bolharova.n.k@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=417>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Метою вивчення дисципліни є формування знань про закономірності поведінки економічних суб'єктів у ринкових умовах, оволодіння універсальним інструментарієм прийняття обґрунтованих рішень щодо здійснення вибору за наявності обмежених засобів і альтернативних можливостей, знання принципів раціональної поведінки економічних мікросистем у ринкових умовах, знання термінології і основних прийомів мікроекономічного аналізу, методики виконання техніко-економічних розрахунків, зв'язаних з аналізом і обґрунтуванням раціональної поведінки мікросистем у ринкових умовах. А також надання студентам глибоких теоретичних знань з проблем функціонування економіки – важливої сфери життєдіяльності людини, дії об'єктивних економічних законів, ознайомлення з методами і умовами ефективного господарювання і цілісне систематичне уявлення про макроекономічну теорію і політику.

Завдання сформувані ринково-орієнтований економічний світогляд учасника суспільного виробництва, здатного до економічної діяльності фахівця, ведення самостійної підприємницької діяльності, надати універсальний інструментарій прийняття раціональних господарських рішень. Вивчення мікроекономіки сприяє розумінню закономірностей функціонування економічних мікросистем у різних ринкових ситуаціях та вміння їх ефективно використовувати.

Основними завданнями курсу з макроекономіки є вивчення таких проблем, як: методи вимірювання динаміки рівнів національного виробництва; умови формування і наслідки порушення макроекономічної рівноваги; вплив інфляції на безробіття та економічний розвиток; методи державного бюджетно-податкового регулювання; інструменти державної грошово-кредитної політики; оволодіння універсальним інструментарієм прийняття раціональних господарських рішень; пізнання закономірностей функціонування мікросистем (індивідів, домашніх господарств, підприємств, організацій) у різних ринкових ситуаціях; розкриття особливостей функціонування ринків факторів виробництва та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: проблеми, які досліджує мікроекономіка; закономірності взаємодії попиту і пропозиції, теорію вибору споживача, теорію фірми, основні типи ринкових структур та особливості поведінки економічних агентів в умовах порушення досконалої конкуренції, особливості формування ринків факторів виробництва, теорію загальної рівноваги і ефективності, причини неспроможності ринку, зовнішні ефекти та суспільні блага, механізми досягнення рівноваги на загальнонаціональному товарному ринку, ринку праці, ринку

грошей, формування загальної рівноваги в національній економіці та причини й фактори, які порушують цю рівновагу, а також необхідність державного втручання в роботу ринків; загальні закономірності функціонування національної економіки як макроекономічної системи; економічні функції держави та основні інструменти фіскального і грошово-кредитного регулювання та взаємозв'язки внутрішньо економічних та міжнародних процесів, інструменти державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; соціальні проблеми функціонування національної економіки та способи надання громадянам соціальних гарантій.

вміти: визначати стан рівноваги споживача; моделювати часткову рівновагу залежно від змін попиту і пропозиції; розраховувати рівноважні обсяги попиту та пропозиції, ціну ринкової рівноваги та показники еластичності; оцінювати необхідність та наслідки державного втручання в роботу ринків; розрахувати, за яких умов максимізується прибуток фірми; аналізувати наслідки порушення умов досконалої конкуренції; застосовувати інструментарій вимірювання монопольної влади; виявляти і оцінювати чинники ринків праці, капіталу та природних ресурсів; визначати показники теперішньої та майбутньої вартості, робити висновки про доцільність інвестицій; застосовувати загальноекономічні закономірності для аналізу проблем динаміки та збалансованості національної економіки; дослідити причини порушення основних макроекономічних пропорцій та прогнозувати динаміку макроекономічних показників; розрахувати на основі загальнодоступних статистичних даних показники інфляції, зайнятості, безробіття, базові показники системи національних рахунків та дати пояснення їх динаміки; оцінювати вплив макросередовища на функціонування господарюючих суб'єктів та приймати економічно обґрунтовані рішення, які б враховували цей вплив.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
МОДУЛЬ I				
МІКРОЕКОНОМІКА				
Тема 1. Вступ до мікроекономіки	-/-	Розуміти значення категорії мікроекономіка, її об'єкти і суб'єкти. Усвідомлювати місце мікроекономіки в системі економічних знань. Володіти методологією мікроекономіки.	Реферативне повідомлення. Презентація	2
Тема 2. Ринок: попит, пропозиція та їх взаємодія	1/1	Розуміти суть попиту і закон попиту. Знати нецінові фактори зміни попиту. Розуміти суть пропозиції і закон пропозиції. Знати нецінові фактори зміни пропозиції. Володіти методикою аналізу ринкової рівноваги.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	3
Тема 3. Еластичність	1/1	Розуміти суть цінової еластичності попиту, за доходом і перехресної еластичності. Вміти аналізувати фактори впливу на еластичність попиту. Розуміти суть цінової еластичності пропозиції. Вміти аналізувати фактори впливу на цінову еластичність пропозиції. Розуміти суть державного регулювання ціноутворення.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	3
Тема 4. Теорія корисності та оптимальний вибір споживача	1/1	Розуміти поняття загальної і граничної корисності, особливості кардиналістського та ординалістського підходу до аналізу корисності. Закони Госсена. Вміти використовувати криву байдужості та карту кривих байдужості. Мати навички	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	3

		аналізу бюджетної лінії та раціонального вибору споживача.		
Тема 5. Теорія ринкового попиту	1/1	Аналізувати кон'юнктуру ринку та вплив чинників її зміни.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	3
Тема 6. Теорія фірми: виробництво	1/1	Розуміти підприємство з точки зору суб'єкта ринкових відносин, а також мотивацію діяльності підприємства	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2
Тема 7. Витрати виробництва, виручка та прибуток	1/1	Усвідомлювати суть економічних витрат та їх класифікації. Вміти аналізувати витрати у короткостроковий та довгостроковий періоди. Володіти методикою вибору масштабу виробничої діяльності.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	4
Тема 8. Ринок досконалої конкуренції	1/1	Розуміти глибинну сутність ринкової структури. Знати особливості ринку чистої конкуренції та поведінка підприємства в короткостроковому періоді. Аналізувати типи підприємств та криву пропозиції в короткостроковому і довгостроковому періоді. Володіти методикою оцінки прибутку підприємства та ефективності в довгостроковому періоді.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2
Тема 9 Монопольний ринок	1/1	Розуміти суть чистої монополії, її види і характеристики, суть монопольної влади. Вміти визначати індекс Лернера. Розуміти наслідки цінової дискримінації за умов чистої монополії.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	3
Тема 10. Олігополія як вид ринкової структури	1/1	Розуміти сутність олігополії, її види і характеристики. Знати особливості поведінки підприємств в умовах олігополії: "цінова" війна, модель Курно, модель Бертрана. Аналізувати ринок олігополії з точки зору "теорії ігор": "дилема ув'язненого". Розуміти відмінності між картеллю та таємною змовою. Знати суть ціноутворення за принципом «витрати плюс». Розуміти особливості антимонопольного регулювання діяльності підприємств	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2
Тема 11. Ринок монополістичної конкуренції	1/1	Усвідомлювати суть ринку монополістичної конкуренції. Розуміти особливості ціноутворення в короткостроковому і довгостроковому періоді та наслідки монополістичної конкуренції. Усвідомлювати значення реклами на ринку монополістичної конкуренції.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2
Тема 12. Антимонопольна політика	1/1	Володіти методикою державного регулювання цін природних монополістів.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2

Тема 13. Утворення похідного попиту. Ринок праці.	1/1	Усвідомлювати поняття зарплати та її видів. Характер кривої пропозиції праці. Знати умови максимізації прибутку за різних структур ринків блага і праці. Розуміти причини диференціації ставок заробітної плати. Знати суть і важливість інвестиції в “людський капітал”.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	1
Тема 14. Ринок капіталу та природних ресурсів (землі).	1/1	Розуміти особливості землі як фактора виробництва. Володіти поняттями економічна рента та знати її види. Знати що таке капітал і позичковий відсоток. Володіти методикою визначення економічного прибутку.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2
Тема 15. Загальна ринкова рівновага та економічна ефективність	1/1	Усвідомлювати сутність екстерналії та їх вплив на ефективність. Розрізнати приватні і суспільні блага. Розуміти роль держави в ринковій економіці. Володіти теорією суспільного вибору і поведінка уряду.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2
МОДУЛЬ II. МАКРОЕКОНОМІКА				
Тема 1. Макроекономіка як наука	-/-	Сформувати знання з фундаментальних принципів функціонування національної економіки, методів її дослідження та аналізу макроекономічних процесів	Виконання семінарської, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання, презентації. Написання тестів, есе.	2
Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	1/1	Знати принципи побудови системи національних рахунків, методологію та методикою обчислення макроекономічних показників, економічних індексів.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2
Тема 3. Ринок праці	1/1	Сформувати знання про суть та причини особливості взаємозв'язків між інфляцією та безробіттям; визначити основні напрями регулювання рівня безробіття.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	3
Тема 4. Товарний ринок	2/2	Знати теоретичні принципи побудови моделей макроекономічної рівноваги в короткостроковому та довгостроковому періодах на товарному ринку (модель IS).	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	3
Тема 5. Грошовий ринок	1/2	Знати теоретичні принципи побудови моделей макроекономічної рівноваги в короткостроковому та довгостроковому періодах на грошовому ринку (модель LM).	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	3
Тема 6. Інфляційний механізм	1/1	Сформувати знання про специфіку інфляційних процесів та їх детермінант та антиінфляційної політики держави.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	3
Тема 7. Споживання домогосподарств	1/1	Сформувати знання про споживання і заощадження як функції доходу; кейнсіанська концепцію споживання; модель „заощадження інвестиції” як модель макроекономічної рівноваги;	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального	2

			завдання. Написання тестів, есе.	
Тема 8. Приватні інвестиції	1/1	Сформувати знання про державну інвестиційну політику і її вплив на розвиток національної економіки	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	3
Тема 9. Сукупні витрати і ВВП	1/1	Знати принципи побудови класичної моделі макроекономічної рівноваги Знати принципи побудови моделі макроекономічної рівноваги Дж.М. Кейнса.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2
Тема 10. Циклічні коливання та економічне зростання	1/1	Сформувати знання про суть та причини економічної циклічності, специфіку інфляційних процесів та їх детермінант. Сформувати знання про суть, причини, специфіку економічного зростання. Сформувати знання про суть та специфіку моделей економічного зростання.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2
Тема 11. Держава в системі макроекономічного регулювання	1/1	роль держави в макроекономічному кругообороті; - вплив держави на економічну рівновагу, її економічні функції; - суть та функції фінансів, фінансової системи країни; - податки як інструмент регулювання національної економіки; - державний бюджет та його дефіцит; - державний борг	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2
Тема 12. Фіскальна політика	2/1	Вміти обирати інструментарій фіскальної макроекономічної політики до її цілей; розвинути навички аналізу причин стійкого бюджетного дефіциту та його впливу на національну економіку.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	3
Тема 13. Монетарна політика	2/2	Розвинути розуміння структурних складових грошово-кредитної системи, сформувати знання про цілі та методи монетарної політики, виробити навички аналізу інструментарію монетарної політики.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2
Тема 14. Зовнішньоекономічна діяльність	1/1	Розкривати особливості теорія міжнародної торгівлі та стан платіжного балансу. Розкривати особливості впливу обмінний курс. Розкривати особливості впливу макроекономічної політики на динаміку рівноважного реального валютного курсу та стан платіжного балансу.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	2
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
--	--

Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано